

UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE

NASTAVNI PLAN I PROGRAM II CIKLUSA STUDIJA

STUDIJSKI PROGRAM

KRIMINOLOGIJA

IZDAVAČ: Univerzitet u sarajevu – Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne Studije

ZA IZDAVAČA: prof. dr Jasmin Ahić, dekan

UREDNICI: prof. dr Admir Hadžikadunić, prof. dr Nebojša Bojanić, prof. dr Elvira Čekić, prof. dr Goran Kovačević, Ermina Bakić, mr. Edin Čehović

AUTORI: prof. dr Jasmin Ahić, prof. dr Lada Sadiković, prof. dr Admir Hadžikadunić, prof. dr Dina Bajraktarević-Pajević, prof. dr Marija Lučić-Ćatić, prof. dr Azra Adžajlić-Dedović, prof. dr Edina Bećirević, prof. dr Nebojša Bojanić, prof. dr Muhamed Budimlić, prof. dr Darko Datzer, prof. dr Irma Deljković, doc. dr Adnan Fazlić, prof. dr Haris Halilović, doc. dr Nerma Halilović-Kibrić, prof. dr Edita Hasković, prof. dr Muamer Kavazović, doc. dr Sandra Kobajica Mišanović, prof. dr Goran Kovačević, prof. dr Almir Maljević, prof. dr Eldan Mušanović, prof. dr Elmedin Muratbegović, prof. dr Alisabri Šabani, dr. Kenan Hodžić, prof. dr Fuad Purišević, prof. dr Elvira Čekić, prof. dr Armin Kržalić, dr. Mirza Buljubašić

LEKTOR: Viktorija Martinčević-Huseinčehajić

KORICA: Predrag Puharić

TEHNIČKI I GRAFIČKI UREDNIK: Viktorija Martinčević-Huseinčehajić

SARAJEVO, 2025.

ISHODI UČENJA STUDIJSKOG PROGRAMA KRIMINOLOGIJA

Master studij *Kriminologija* oslanja se na ranije akademske studije koje se neposredno ili posredno bave kriminalitetom i mjerama društva na njegovom suprotstavljanju, ali i znanjima i iskustvima iz drugih oblasti. Budući da je kriminologija interdisciplinarno znanstveno područje koje objedinjuje mnoštvo spoznaja iz korpusa ne samo društvenih, nego i humanističkih, prirodnih i drugih znanosti, interes za studij mogu pronaći i studenti drugih profila i zvanja. Samostalno i grupno obrađujući tematske cjeline predviđene studijem, učenjem, grupnim diskusijama, vježbama, predavanjima i konsultacijama studenti će:

1. Razumjeti, razlikovati, argumentirati, objasniti i koristiti ključna znanja iz oblasti kriminaliteta, delinkvencije i devijacije, tradicionalnoga i restorativnoga modela krivičnog pravosuđa, društveni kontekst kriminaliteta i srodnih pojava, kriminoloških teorija;
2. Razlikovati i vrednovati prednosti i nedostatke kvantitativne i kvalitativne istraživačke paradigme u istraživanju kriminaliteta i sigurnosnih pojava;
3. Identificirati, prepoznati i objasniti ključne faktore u kriminogenezi prema prominentnim kriminološkim teorijama;
4. Opisati i klasificirati fenomenologiju kriminaliteta u usporednoj perspektivi;
5. Razumjeti kulturološke, psihološke, viktimološke i druge aspekte kriminaliteta kao pojedinačne i masovne pojave;
6. Primijeniti znanje i kritičko tumačenje teorijskih koncepata i rezultate istraživanja vezanih za motivacijsko-socijalne probleme u kontekstu društva;
7. Kroz provedene naučno-istraživačke studije, analizirati, procijeniti, preispitati, uporediti i raspravljati informacije i spoznaje o kriminalitetu i kriminalnom ponašanju, uključujući njegove oblike, uslove i uzroke, pravni aspekt i kontrolu.
8. Moći samostalno pismeno obrađivati teme iz oblasti kriminologije i srodnih disciplina i prezentirati rezultate analiza;
9. Demonstrirati vladanje najčešće primjenjivanim istraživačkim metodama, kao i sposobnost unosa, analize i interpretacije podataka prikupljenim vlastitim (mikro) istraživanjem;
10. Pravilno koristiti savremene računalne programe za obradu podataka prikupljenih empirijskim istraživanjem;
11. Samostalno kritički vrednovati i ispoljiti kreativno mišljenje u rješavanju složenih problema izravno ili neizravno povezanih sa kriminalitetom i sagledavati iste iz šire perspektive.
12. Razviti pozitivan kritički stav prema postojećim paradigmatiskim spoznajama i ustanoviti snažan temelj za daljnje akademsko i stručno usavršavanje;
13. Formirati stavove koji uzimaju u obzir kulturne, društvene i druge specifičnosti u zajednici i biti otvoreni za različita mišljenja i poglede;
14. Preuzimati odgovornosti za sustavnim učenjem i razvoj vlastitih vještina učenja;
15. Integrirati sva stečena znanja, te ih kontinuirano produbljivati kroz cjeloživotno učenje.
16. Provesti i osmisлити programe prevencije kriminaliteta;

UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE
SMJER: KRIMINOLOGIJA

NASTAVNI PLAN I PROGRAM DRUGOG CIKLUSA STUDIJA 2013/2014
(tehničke korekcije 2025/2026)

PRVI SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA PREDMETA	TIP PREDMETA	SMJER	ECTS	UKUPNO OPTEREĆENJE	PREDAVANJE / samostalno učenje	VJEŽBE / terenska nastava i lab. vježbe	SEMINAR / grupne i samostalne seminarske vježbe	U NASTAVI		
										P	V	S
1.	METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U KRIMINALISTICI, KRIMINOLOGIJI I SIGURNOSNIM STUDIJAMA	KKS - MI	OBAVEZNI	KRIMINALISTIKA KRIMINOLOGIJA SIGURNOSNE STUDIJE	5	125	100	0	25	4	0	1
2.	KOMPARATIVNA KRIMINOLOGIJA	K - KK	OBAVEZNI	KRIMINOLOGIJA	5	125	100	0	25	4	0	1
3.	KRIMINOLOŠKA ANALITIKA	K - KA	OBAVEZNI	KRIMINOLOGIJA	5	125	100	0	25	4	0	1
4.	KRIVIČNO PRAVOSUĐE I MODERNA KRIMINOLOGIJA	K - KPIK	OBAVEZNI	KRIMINOLOGIJA	5	125	100	0	25	4	0	1
5.	VIKTIMOLOGIJA	K - VI	OBAVEZNI	KRIMINOLOGIJA	5	125	100	0	25	4	0	1
6.	SOCIOLOŠKA I PSIHOLOŠKA KRIMINOLOGIJA	K - SPK	OBAVEZNI	KRIMINOLOGIJA	5	125	100	0	25	4	0	1
UKUPNO					30	750	600	0	150	24	0	6

DRUGI SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA PREDMETA	TIP PREDMETA	SMJER	ECTS	UKUPNO OPTEREĆENJE	samostalno pisanje/ čitanje/ istraživanje	VJEŽBE / terenska nastava i lab. vježbe	KONSULTACIJE	U NASTAVI		
										P	V	S
1.	ZAVRŠNI RAD	KKS - ZR	OBAVEZNI	KRIMINALISTIKA KRIMINOLOGIJA SIGURNOSNE STUDIJE	30	750	600	0	150	0	0	0
UKUPNO					30	750	600	0	150	0	0	0

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: KKS - MI		Naziv predmeta: METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U KRIMINALISTICI, KRIMINOLOGIJI I SIGURNOSNIM STUDIJAMA	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Znanstveno-istraživački pristupi se svrstavaju u dva temeljna oblika: kvantitativni i kvalitativni. Istraživanja koja se priklanjaju kvantitativnoj paradigmi bave se bročanim opisima pojava i utvrđivanjem odnosa među njima, uglavnom koristeći statističke tehnike. Istraživanja koja su kvalitativna nude dublji, nenumerički opis pojave. Cilj ovog kolegija je pružanje naprednijih znanja i vještina iz metodologije istraživanja pojava od interesa za izvanpravne znanosti koje se bave kriminalitetom i sigurnosnim fenomenima - kriminologijom, kriminalistikom i sigurnosnim studijama, koje će im omogućiti pravilnu prosudbu o prednostima i nedostacima istraživanja koja tendiraju spomenutim paradigmama i razviti sposobnost prikupljanja i analize podataka empirijske naravi.		
Tematske jedinice:	Kvalitativna istraživačka paradigma; Dekontekstualizacija i kategorizacija podataka; Narativna analiza; Konverzacijska analiza; Kvalitativna analiza sadržaja; Obilježja kvantitativne istraživačke paradigme; Organizacija prikupljenih podataka i prikaz rezultata; Središnje vrijednosti i mjere raspršenja; Statističko testiranje hipoteza; Korelacija; Prognoza iz jedne ili više varijabli u drugu.		
Ishodi učenja:	<u>Znanja:</u> • Razlikovati, procijeniti i argumentirati upotrebu kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja • Sažeti, objasniti i sučeliti glavne tehnike kvalitativne analize empirijskog materijala • Identificirati i klasificirati podatke na različitim razinama mjerenja • Objasniti i raspraviti teorijske osnove najčešće primjenjivanih statističkih tehnika univarijatne i multivarijatne analize. <u>Vještine:</u> • Demonstrirati sposobnost samostalnoga rada na kvalitativnoj i kvantitativnoj analizi podataka		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 2

	• Ovladati unosom empirijskih podataka i primijeniti tehnike uočavanja pogrešno unesenih i netipičnih vrijednosti • Prikladna upotreba tehnika kvalitativne i kvantitativne analize, pogotovo deskriptivne i inferencijalne statistike • Demonstrirati sposobnost prezentacije i interpretacije rezultata na primarno prikupljenim podacima.															
Metode izvođenja nastave:	Pristup nastavi i seminaru je utemeljen je na ishodima učenja, pri čemu će nastavnik planirati, demonstrirati, evaluirati unaprijed definirane aktivnosti učenja/nastave u kojima studenti trebaju učestvovati i zadatke koje trebaju izvršiti da bi se postigli željeni ishodi učenja.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<table><tr><th>PRVI KOLOKVIJ</th><th>DRUGI KOLOKVIJ</th><th>SEMINARSKI RAD</th><th>PRISUSTVO NA SEMINARU</th><th>ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA</th></tr><tr><td>25</td><td>25</td><td>20</td><td>/</td><td>30</td></tr><tr><td colspan="4">UKUPNO</td><td>100</td></tr></table>	PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA	25	25	20	/	30	UKUPNO				100
PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA												
25	25	20	/	30												
UKUPNO				100												
Literatura:	Obavezna literatura: • Halmi, A. (2005). <i>Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima</i>. Naklada Slap • Kukić, S., Markić, B. (2006). <i>Metodologija društvenih znanosti</i>. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru • Mejovšek, M. (2013). <i>Metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima</i>. Naklada Slap • Termiz, Dž., Milosavljević, S. (1999). <i>Uvod u metodologiju politikologije</i>. DAX Trade															

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: K - KK		Naziv predmeta: KOMPARATIVNA KRIMINOLOGIJA	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj modula Komparativna kriminologija jeste da se studenti na temelju prethodno stečenih znanja iz kriminologije i srodnih disciplina, osposobe za samostalnu primarnu i sekundarnu analizu različitih teorijskih i empirijskih kriminoloških koncepcija te komparativnu analizu sistema socijalne kontrole kriminaliteta, posebno krivičnog pravosuđa i agencija za provođenje zakona. U pogledu analize kulturalnih proizvoda poput filma i književnosti, cilj je shvatiti aktere u provedbi zakona i one izvan njega, i artikulirati socijalni i kulturalni kontekst aktera te rekonstruirati njihovu mikropovijest, odnosno povijest svakodnevice.		
Tematske jedinice:	Savremeni kriminološki diskursi; Kriminologija i porijeklo krivičnog pravnog sistema; Komparativna kriminologija i pitanja urbane sigurnosti; Kriminologija i kriminološka istraživanja na prostoru država koje su činile Jugoslaviju; Kriminologija i kriminološka istraživanja u Evropi i sjevernoj Americi; Socijalizacija i kultura; Teorija svakodnevnice; Birminghamska kulturalna škola i njeni akcenti (radikalna kriminologija); Filmska i književna recepcija kriminaliteta (upotreba i zloupotreba); Zatvorska kultura; Kriminologija i kriminološka istraživanja u Aziji, Australiji, Africi i južnoj i centralnoj Americi; Transnacionalni kriminalitet; Proučavanje i rješavanje nejednakosti i nepravdnosti; Međunarodne kriminološke baze podataka; Međunarodni kriminološki projekti.		
Ishodi učenja:	Stečena znanja kroz ovaj modul omogućit će studentima: • Samostalno analitičko praćenje, analizu i planiranje kategorija koje čine kriminalni fenomen u domenu savremene kriminologije. • Upotrebu komparativnih metoda za samostalnu analizu kriminaliteta, ali i pisanje stručnih i naučnih radova iz oblasti kriminologije. • Razumijevanje kriminala i njegova kontrola u kontekstu kulture, to jest, promatranje kriminala i provedba nadzora kao kulturalnih proizvoda - kao socijalnih konstrukata i kao takvi trebaju se iščitavati u smislu značenja koja nose. Osim toga, kulturalna kriminologija nastoji naglasiti kako moć utječe na konstrukcije kriminoloških pojava u hijerarhiji		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 2

	društva: stvorena pravila, prekršena pravila, stalna interakcija moralnog pritiska, moralne inovacije i ishodi. • Elementarno analiziranje, procjenu, preispitivanje, upoređivanje i raspravu, kroz provedene naučno-istraživačke studije o kriminalitetu i kriminalnom ponašanju, uključujući njegove oblike, uslove i uzroke, pravni aspekt i kontrolu.															
Metode izvođenja nastave:	Pristup nastavi utemeljen je na ishodima učenja, pri čemu će nastavnik planirati, demonstrirati, evaluirati unaprijed definirane aktivnosti učenja/nastave u kojima studenti trebaju učestvovati i zadatke koje trebaju izvršiti da bi se postigli željeni ishodi učenja.															
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<table><tr><th>PRVI KOLOKVIJ</th><th>DRUGI KOLOKVIJ</th><th>SEMINARSKI RAD</th><th>PRISUSTVO NA SEMINARU</th><th>ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA</th></tr><tr><td>60</td><td>/</td><td>20</td><td>/</td><td>20</td></tr><tr><td colspan="4">UKUPNO</td><td>100</td></tr></table>	PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA	60	/	20	/	20	UKUPNO				100
PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA												
60	/	20	/	20												
UKUPNO				100												
Literatura:	Obavezna literatura: • Muratbegović, E. (2016). <i>Komparativna kriminologija – hrestomatija</i>. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu															

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: K - KA		Naziv predmeta: KRIMINOLOŠKA ANALITIKA			
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5		
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati			
Nosilac:	Katedra za kriminologiju				
Preduslov za upis:	Nema preduslova				
Cilj (ciljevi) predmeta:	Kriminološka analitika ima za cilj da osposobi studente za samostalnu primarnu i sekundarnu analizu kriminaliteta, kao i za pisanje stručnih i naučnih radova iz oblasti kriminologije.				
Tematske jedinice:	Pojam i vrste kriminološke analitike; Etiologija kriminološke analitike; Kreiranje analitičkih grafikona; Kriminološka analitika kroz psihologiju kriminološkog promišljanja; Kriminološko strateško planiranje; 60 koraka kriminološke analitike.				
Ishodi učenja:	Znanje: Stečena znanja predstavljaju neophodan uslov za: • Analitičko praćenje u domenu savremene kriminologije; • Analizu i planiranje u domenu savremene kriminologije; Vještine i kompetencije: Studenti se osposobljavaju za: • Samostalnu analizu kriminaliteta ali i pisanje stručnih i naučnih radova iz oblasti kriminologije.				
Metode izvođenja nastave:	Pristup nastavi i seminaru utemeljen je na ishodima učenja, pri čemu će nastavnik planirati, demonstrirati, evaluirati unaprijed definirane aktivnosti učenja/nastave u kojima studenti trebaju učestvovati i zadatke koje trebaju izvršiti da bi se postigli željeni ishodi učenja.				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:					
	PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA
	60	/	20	/	20
	UKUPNO				100

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 2

Literatura:

Obavezna literatura:

- Boba, R. (2005). *Crime Analysis and Crime Mapping*. Sage Publications
- Skripta iz Kriminološke analitike

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: K - KPIK		Naziv predmeta: KRIVIČNO PRAVOSUĐE I MODERNA KRIMINOLOGIJA	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj modula „Krivično pravosuđe (eng. Criminal Justice) i moderna kriminologija“ jeste da se studenti na temelju prethodno stečenih znanja iz krivičnog prava (materijalnog, procesnog, izvršnog), kriminologije i srodnih disciplina, osposobe za samostalnu primarnu i sekundarnu analizu odnosa i povezanosti između pravnih rješenja savremenog krivičnog pravosuđa i modernih kriminoloških istraživanja, kako kriminaliteta, tako i metoda suprotstavljanja kriminalitetu.		
Tematske jedinice:	Krivično pravosuđe i kriminologija – organska povezanost; Sistem krivičnog pravosuđa, njegovi ciljevi i funkcije u savremenom društvu; Suprotstavljanje kriminalitetu: koncept prevencije, koncept sankcije, koncept rehabilitacije; Savremena kriminološka dostignuća i humanizacija krivičnog pravosuđa na području prevencije, kažnjavanja i rehabilitacije počinitelja krivičnih djela; Subjekti krivičnog pravosuđa; Djelatnost propisivanja krivičnih djela i sankcija; Djelatnost otkrivanja, istraživanja i dokazivanja krivičnih djela; Sudovi i suđenja; Izvršenje krivičnih sankcija; Pregled uporednih modela krivičnog pravosuđa i njihovih temeljnih obilježja.		
Ishodi učenja:	Okončanjem studija na ovom modulu, studenti će biti osposobljeni za razumijevanje ciljeva i funkcija krivičnog pravosuđa kroz prizmu savremenih kriminoloških dostignuća na području prevencije, sankcioniranja i izvršenja krivičnih sankcija, kao i rehabilitacije počinitelja krivičnih djela. Stechena znanja omogućice im i razumijevanje specifičnih uloga subjekata krivičnog pravosuđa na području otkrivanja i istraživanja krivičnih djela, sudskih postupaka, te izvršenja krivičnih sankcija kao i rehabilitacije počinitelja krivičnih djela.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja obuhvataju osnovne kategorije definisane nastavnim cjelinama, kroz koja se ističu temeljni pojmovi koji predstavljaju ishode učenja. Vježbe se izvode na način da se iz obrađenih nastavnih cjelina iz predavanja istakne njihov praktični značaj kao i elementi koje je moguće primijeniti u daljnjem studiju kriminologije ili srodnih disciplina, ali i u sistemima formalne		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 2

i neformalne socijalne kontrole te kojima se pomaže realizacija projektnog zadatka modula.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA
60	/	/	/	40
UKUPNO				100

Literatura:

Obavezna literatura:

- Petrović, B., Meško, G. (2008). *Kriminologija*. Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu
- Budimlić, M., Halilović, H. i Muratbegović E. (2018). *Compendium on Criminology and Criminal Justice*. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
- Reichel, L. P. (2001). *Comparative Criminal Justice Systems: Topical Approach*, 3rd Edition. Prentice Hall Publishing
- Dammer, R. H. i Albanese, S. J. (2013). *Comparative Criminal Justice Systems*, Fifth Edition. Cengage Learning
- Terill J. R. (1997). *World Criminal Justice Systems: A Survey*, Third Edition. Anderson Publishing

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: K - VI		Naziv predmeta: VIKTIMOLOGIJA	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Viktimologija ima za cilj da studente upozna sa predmetom naučnog istraživanja, svrhom i ciljevima naučnog istraživanja, teorijskim uteljenjem, kategorizacijom žrtava, oblicima viktimizacije, viktimogenom predispozicijom, rizikom od viktimizacije, posljedicama viktimizacije i institucionalnim mehanizmima zaštite od viktimizacije.		
Tematske jedinice:	• Historijski razvoj viktimologije • Uloga i značaj viktimologije • Opći viktimološki pojmovi (primarne i sekundarne žrtve, oblici viktimizacije, viktimogena dispozicija, rizik od viktimizacije) • Pravda za žrtve krivičnih djela • Prevencija viktimizacije • Blage i proaktivne mjere prevencije viktimizacije • Kategorizacija žrtava i njihova pravna zaštite • Evropske pravne norme zaštite i pomoći i podrške žrtvama • Svjetsko viktimološko društvo • Pravedno društvo i vladavina prava • Povreda prava na pravično postupanje predstavljena kroz sekundarnu viktimizaciju žrtava krivičnih djela • „Jednakost u postupanju“ kod prava na pravično postupanje i prava žrtava krivičnih djela • Naknada štete za žrtve kao obaveza demokratske države • Žrtve zloupotrebe moći i vlasti i njihova pravna zaštita • Pravna sigurnost i ugrožavanje vladavine prava u Bosni i Hercegovini • Kategorizacija žrtava u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom • Sigurne kuće i NVO kao servisi za žrtve u Bosni i Hercegovini • Ostali institucionalni mehanizmi zaštite žrtava u Bosni i Hercegovini • Procjena rizika od viktimizacije • Procesne i vanprocesne mjere zaštite žrtava krivičnih djela u Bosni i Hercegovini		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 3

Ishodi učenja:	• Prepoznavanje žrtava i njihovih potreba. • Usvajanje osnovnih viktimoloških pojmova koji su od značaja za uredno evidentiranje stanja kriminaliteta sa aspekta izrade viktimoloških profila i izvještaja o primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj viktimizaciji od strane nadležnih institucija. • Upoznavanje osnovnih institucionalnih mehanizama zaštite žrtava krivičnih djela u skladu sa organizacijom vlasti u Bosni i Hercegovini. • Usvajanje novog znanja u vezi sa doprinosom žrtve vlastitom stradanju i odgovornosti žrtve za viktimizaciju. • Stečena znanja omogućiti će pravično postupanje sa žrtvama krivičnih djela, izbjegavanje sekundarne viktimizacije žrtava i ublažavanje posljedica kako primarne tako i sekundarne viktimizacije.																																		
Metode izvođenja nastave:	<table><tr><th>NASTAVNA AKTIVNOST</th><th>OPTEREĆENJE STUDENATA</th><th>ISHODI</th><th colspan="2">NAČIN PRAĆENJA</th></tr><tr><td>Verbalne metode – predavanje – usmeno izlaganje, metoda razgovora, rad na tekstu, konsultacije</td><td>2,50</td><td>1,2</td><td colspan="2">Izvještavanje o održanoj nastavi</td></tr><tr><td>Praktične metode– vježbe (izrada anketa o viktimizaciji), radne zadatke, seminarski rad</td><td>1,50</td><td>3</td><td colspan="2">Izvještaj o primjenjenim praktičnim metodama</td></tr><tr><td>Vizuelne metode – prezentacije, video zapisi, film i internet</td><td>1,00</td><td>4</td><td colspan="2">Izvještaj o primjenjenim vizuelnim metodama</td></tr><tr><td>Posjeta NVO</td><td>0,50</td><td>5</td><td colspan="2">Uvjerjenje</td></tr><tr><td>UKUPNO</td><td colspan="4">ECTS 5</td></tr></table>					NASTAVNA AKTIVNOST	OPTEREĆENJE STUDENATA	ISHODI	NAČIN PRAĆENJA		Verbalne metode – predavanje – usmeno izlaganje, metoda razgovora, rad na tekstu, konsultacije	2,50	1,2	Izvještavanje o održanoj nastavi		Praktične metode– vježbe (izrada anketa o viktimizaciji), radne zadatke, seminarski rad	1,50	3	Izvještaj o primjenjenim praktičnim metodama		Vizuelne metode – prezentacije, video zapisi, film i internet	1,00	4	Izvještaj o primjenjenim vizuelnim metodama		Posjeta NVO	0,50	5	Uvjerjenje		UKUPNO	ECTS 5			
NASTAVNA AKTIVNOST	OPTEREĆENJE STUDENATA	ISHODI	NAČIN PRAĆENJA																																
Verbalne metode – predavanje – usmeno izlaganje, metoda razgovora, rad na tekstu, konsultacije	2,50	1,2	Izvještavanje o održanoj nastavi																																
Praktične metode– vježbe (izrada anketa o viktimizaciji), radne zadatke, seminarski rad	1,50	3	Izvještaj o primjenjenim praktičnim metodama																																
Vizuelne metode – prezentacije, video zapisi, film i internet	1,00	4	Izvještaj o primjenjenim vizuelnim metodama																																
Posjeta NVO	0,50	5	Uvjerjenje																																
UKUPNO	ECTS 5																																		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<table><tr><th>PRVI KOLOKVIJ</th><th>DRUGI KOLOKVIJ</th><th>SEMINARSKI RAD</th><th>PRISUSTVO NA SEMINARU</th><th>ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA</th></tr><tr><td>10</td><td>10</td><td>5</td><td>25</td><td>50</td></tr><tr><td colspan="4">UKUPNO</td><td>100</td></tr></table>					PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA	10	10	5	25	50	UKUPNO				100															
PRVI KOLOKVIJ	DRUGI KOLOKVIJ	SEMINARSKI RAD	PRISUSTVO NA SEMINARU	ZAVRŠNA PROVJERA ZNANJA																															
10	10	5	25	50																															
UKUPNO				100																															
Literatura:	Obavezna literatura: • Ažajlić-Dedović, A. i Balić H. (2004). <i>Priručnik iz viktimologije za studente</i>. Fakultet kriminalističkih nauka																																		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 3 od 3

- Adžajlić-Dedović, A. (2011). *Viktimologija I i II*. AAB Univerzitet u Prištini
- Meško, G., Sárík, E. i Getoš Kalac, A. (eds.) (2020). *Mapping the Victimological Landscape of the Balkans: A Regional Study on Victimology and Victim Protection with a Critical Analysis of Current Victim Policies*. Max Planck Partner Group for Balkan Criminology
- Adžajlić-Dedović, A. (2004). *Dugi putevi pravde*. Fakultet kriminalističkih nauka
- Adžajlić-Dedović, A. (2003). *Prostitucija u Bosni i Hercegovini*. Fakultet kriminalističkih nauka
- Adžajlić-Dedović, A., Sofradžija, H., Deljković, I., Šadić, S. i Trbonja, A. (2005). *Nasilje u porodici: razvojna studija u Bosni i Hercegovini*. Fakultet kriminalističkih nauka ; Institut za kriminologiju i sigurnosna istraživanja ; Ambasada USA, Odjel za odnose sa javnošću
- Adžajlić-Dedović, A., Rizvo, S., & Hasković, E. (2018, November 24–28). *The international law and rights of victims of sexual violence in war: Case study Bosnia and Herzegovina (1992–1995)*. IPRA General Conference 2018 – Innovation for Sustainable Global Peace, Ahmedabad, India.
- Adžajlić-Dedović, A., Hasković, E., & Humačkić, T. (2019, December 14–16). *The risks of victimization and measures of prevention*. KNOWLEDGE – International Journal Scientific and Applicative Papers, Institute of Knowledge Management, Skopje, Macedonia. Presented at the conference in Bulgaria (Vol. 19).
- Bašić, G. (2017). *Definitions of war violence and reconciliation in narratives of survivors from the war in Bosnia and Herzegovina*. *Ambassadors of Peace in Bosnia and Herzegovina*, 2(2016), Vol. 1–2, 17–29.
- Findrik, N., & Veladžić, N. (2015). *Položaj žrtava krivičnih djela u Evropskoj uniji i Bosni i Hercegovini*. In *Proceedings from the International Scientific and Professional Victimological Conference: Ambassadors of Peace in Bosnia and Herzegovina* (Vol. 1, No. 1, Faculty of Law, University of Bihać; IPRA UN; IKM).

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: K - SPK		Naziv predmeta: SOCIOLOŠKA I PSIHOLOŠKA KRIMINOLOGIJA	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 125 - Predavanja – samostalno učenje 100 sati - Seminar – grupne i samostalne seminarske vježbe 25 sati	
Nosilac:	Katedra za kriminologiju		
Preduslov za upis:	Nema preduslova		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je unaprijediti i poboljšati znanja iz sociologije i psihologije sa perspektivom kriminalnog ponašanja, koja su potkrijepljena dopunjenim relevantnim psihološkim i sociološkim istraživanjima. Osnovni cilj predmeta je ukazati na ulogu, značaj i doprinos sociologije i psihologije u razumijevanju i objašnjavanju kriminalnog ponašanja i mentalnih procesa koji leže u podlozi istih. Zatim, pokušati dati odgovor na jedno od sveobuhvatnih problema koji se odnose na najvažnija pitanja postavljena nakon zločina koja su stabilna vremenom, zašto i kada obični ljudi počinu zločin, a zašto i kada ne / šta pojedince tjera na zločin, ustvari, rasvijetliti uzroke određenih zločina. U okviru predmeta će se razmotriti trenutno razumijevanje kriminalnog uma analizom socioloških i psiholoških objašnjenja povezanih s počinjenjem nasilnog zločina, ubistva, seksualnog napada, višestrukog ubistva, terorizma, imovinskog kriminala, kibernetičkog kriminala, zloupotrebe opojnih droga i drugih specifičnih krivičnih djela, te na taj način ponuditi studentima osvjetljavajući uvid u djelo kriminalnog uma i revolucionarni pristup „habilitaciji“ i znanstveno utemeljene intervencije u modifikaciji ponašanja i objasniti načine razmišljanja počinitelja zločina. Teme kolektivno ponašanje, socijalni proces, pokreti, promjene i socijalna kontrola jasno objašnjavaju i ocrtavaju sociološku perspektivu devijacije i doprinose kontekstualizaciji kriminologije i razumijevanju dinamičkog aspekta društva. Stoga, fokus predmeta je na 'objašnjavanju i razumijevanju' zločina i kriminaliteta sa sociološkog i psihološkog stanovišta, odnosno, naglašavanje doprinosa koji navedena stanovišta mogu dati širem polju kriminologije.		
Tematske jedinice:	Značenje, svrha, domen i historijska pozadina sociološke i psihološke kriminologije; Sociološke i psihološke teorije kriminala i kriminaliteta: integrativni model; Neuropsihološke teorije kriminalnog ponašanja; Teorijski pristupi razumijevanju strukture i dinamike ličnosti; Etiologija devijantnog ponašanja i psihološki uzroci činjenja krivičnih djela; Kolektivno ponašanje i društvene reakcije u kontekstu devijacije; Socijalni pokreti: uzroci, razvoj i uticaj; Društvene promjene i transformacije; Socijalni procesi i njihova povezanost s kriminalitetom; Socijalna kontrola: formalni i neformalni		

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 2 od 4

	mehanizmi; Mikrosociološki uvidi u svakodnevne interakcije i devijantno ponašanje; Mentalni poremećaji: poremećaji ličnosti, psihoze, i umanjena uračunljivost; Kriminalna psihopatija: kliničke i forenzičke karakteristike; Psihološki profili serijskih počinitelja i analiza obrazaca ekstremnog kriminalnog ponašanja.
Ishodi učenja:	Studenti će biti u stanju tumačiti proširena razmatranja u kontekstu novih spoznaja; moći razumjeti sociološka i psihološka objašnjenja kriminalnog ponašanja; znati primijeniti različita objašnjenja i teorijske perspektive na razvojne i socijalne faktore kao ključne temelje za razumijevanje i objašnjavanje kriminaliteta; pokazati sposobnost kritičke analize i primjene socioloških i psiholoških konstrukata na kriminalno ponašanje; spoznati složenu interakciju između prirode i odgoja koja dovodi do kriminalnog ponašanja; moći razlučiti što je u nekom ponašanju odraz normalne ličnosti, a šta poremećaja na osnovu dijagnostičkih kriterijuma i pokazatelja / razlikovanje normalnih od patoloških fenomena; znati opisati i identificirati sveukupni odnos između mentalnih poremećaja, poremećaja ponašanja i kriminalnog ponašanja; uočiti i razumjeti ponašanja i mentalne procese koji doprinose razumijevanju zločina i kriminalaca; steći značajna saznanja koja jasno objašnjavaju i ocrtavaju sociološku i psihološku perspektivu kriminalnog ponašanja; razviti vještine kritičkog mišljenja putem analize studija slučaja, koristeći sa odabranim člancima iz vodećih akademskih izvora naučenih na času; sagledati strategije napretka u području istraživanja etiologije, genetskih procesa, neuroloških nalaza, najnovijih klasifikacijskih kriterija te znanstveno utemeljenih intervencija; integrirati i praktično primijeniti stečena znanja, vještine i vrijednosti.
Metode izvođenja nastave:	Nastava se realizuje kroz teorijske i praktične aktivnosti koje podstiču razvoj znanja, vještina i kompetencija u skladu s definisanim ishodima učenja. Metode izvođenja nastave uključuju: • Predavanja uz interaktivnu diskusiju. • Analizu studija slučaja s ciljem povezivanja teorijskih znanja s konkretnim profesionalnim kontekstima. • Praktične vježbe usmjerene na obradu tematskih cjelina, korištenje stručnih metoda i kratke prezentacije. • Individualne zadatke koji obuhvataju pisane refleksije, mini eseje i samostalnu obradu stručnih sadržaja Proučavanje obavezne i dodatne literature s ciljem razvijanja sposobnosti analitičkog i kritičkog mišljenja.

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 3 od 4

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Metoda provjere	Vrsta provjere	Struktura bodova	Učešće u konačnoj ocjeni
	I parcijalni ispit	Pismeni ispit (zatvoreni tip pitanja)	45 bodova	45%
	II parcijalni ispit	Pismeni ispit (zatvoreni tip pitanja)	45 bodova	45%
	Kritički osvrt na naučni i/ili stručni članak; studija slučaja	Samostalna obrada relevantnog teksta ili slučaja sa pisanom analizom i refleksijom	10 bodova	10%
	Završni ispit	/ (nije predviđen ako su oba parcijalna ispita položena)	-	-

Literatura:	Obavezna literatura: - Wortley, R. (2011). <i>Psychological Criminology - An Integrative Approach</i>, 1st Edition. Routledge - Šabani, A. (2013). <i>Sociologija</i>. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije. - Šabani, A. (2016). <i>Ogledi iz urbane sociologije</i>. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta. - Šabani, A. (2019). <i>Sociologija svakodnevnog života: teme i ideje</i>. Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije.
	Dodatna literatura: - Šabani, A. (2002). Problem mjesto/vrijeme/prostor perspektive u kontekstu environmentalne kriminologije. <i>Securitas</i>, 1(1), 47–51. - Šabani, A. (2007). Socijalna isključenost: Novi oblik marginalizacije. <i>Zbornik radova Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici</i>, 5(5), 99–114. - Jones, D. W. (2008). <i>Understanding Criminal Behavior - Psychosocial Approaches to Criminality</i>. Willan Publishing. - Šabani, A. (2013). Socijalna kontrola: značenje i funkcija. <i>Kriminalističke teme</i>, 13(1), 65–76. - Šabani, A., & Bojanić, N. (2013). Neki aspekti suicida na području Federacije BiH u periodu 2007–2011. godina. <i>Kriminalističke teme</i>, 13(1–2), 92–109. - Šabani, A., & Korajlić, N. (2013). Teorijske perspektive klasične i postklasične kriminološke teorije na kriminalnoj sceni BiH. <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Bihaću</i>, 5(1), 93–105.

UNIVERZITET U SARAJEVU

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

Obrazac SP2

Stranica 4 od 4

- Šabani, A., & Šarić, H. (2015). Tijelo i društvo: Tijelo kao socijalni konstrukt. *Unapređenje kvaliteta života djece*, 684–692.
- Bartol, C. R., Bartol, A. M. (2017). *Criminal Behavior: A Psychological Approach*, 11th ed. Pearson

UNIVERZITET U SARAJEVU FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE

UNIVERZITET U SARAJEVU FAKULTET ZA KRIMINALISTIKU, KRIMINOLOGIJU I SIGURNOSNE STUDIJE

**Zmaja od Bosne 8
Sarajevo
Bosna i Hercegovina**

t. +387 33 561-200

f. +387 33 561-216

e. fkn@fkn.unsa.ba

**www.fkn.unsa.ba
www.brucoskivodic.ba
www.masterprogrami.edu.ba
www.summerschool.ba**

#najuniverzitet

#najfakultet

f najfakultet.info